

NOI MEMBRI DE ONOARE AI ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Sub auspiciile Secției de Științe Medicale a Academiei de Științe a Moldovei a avut loc un eveniment important de mare rezonanță în lumea medicală din Republica Moldova și din România – ceremonia de înmânare în prezența unor savanți meritorii a Diplomei de Membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei. De această prestigioasă Diplomă s-au învrednicit Dl Prof. Dr. **Irinel Popescu**, director medical al Institutului Clinic Fundeni, șeful Clinicii de Chirurgie Generală și Transplant Hepatic Fundeni, senator, președinte al Comisiei de Învățământ a Senatului României, și Dl Prof. Dr. **Carol Stanciu**, director al Institutului de Gastroenterologie și Hepatologie din Iași, în semn de înaltă apreciere a realizărilor impresionante în domeniul medicinei și a contribuției deosebite la dezvoltarea medicinei, precum și la pregătirea cadrelor medicale din Republica Moldova.

Cuvânt de felicitare a rostit acad. Gheorghe Duca, președinte al Academiei de Științe a Moldovei, care s-a referit la activitatea științifică și didactică a membrilor de onoare nou-aleși, la succesele lor deosebite raportate în acest domeniu, la relațiile de cooperare științifică dintre Republica Moldova și România, unde își aduc o contribuție importantă și omagiații.

Tradiționalul **Laudatio** cu acest prilej l-a prezentat acad. Gheorghe Ghidirim, academician coordonator al Secției de Științe Medicale a A.Ș.M., care a evidențiat calea parcursă în știință de Domniile lor și cele mai importante realizări înscrise în istoria științei din domeniu.

Profesorul Irinel Popescu s-a născut la 22 aprilie 1953 în comuna Filiași, Dolj, România. Educat de familie în tradițiile priorității excepționale a cărții, față de alte priorități ale vieții, îi rămâne un slujitor fidel, el, la rândul său, devenind un mare creator de carte medicală.

Pregătirea fundamentală, direcția organomenajantă fiziologică și funcțională a chirurgiei practicate în clinica profesorului D. Setlacec îi permit tânărului doctor Irinel Popescu la examenul de medic specialist din 1983 să fie clasificat primul pe țară la concursul de specialitate. Din anul 1990 este medic primar - chirurg la Spitalul Clinic Fundeni, iar din 2000 specialist management și organizare sanitară.

În această perioadă Dl Irinel Popescu devine cadru didactic universitar de mare valoare, ocupând în anul 1999 funcția de profesor la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București. În anul 1990 se include într-un program de stagii postuniversitare în chirurgia hepatică și transplant realizat în clinicele din Berlin, Paris, Universitatea Pittsburgh, SUA, Spitalul Mount Sinai, New-York, SUA.

Face schimb de experiență cu specialiști de la Universitatea Ludwig Maximilian, Munchen, Universitatea Eppendorf, Hamburg, Spitalul Groote Schur, Capetawn, Spitalul Universitar Essen, Spitalul Palie Falero, Atena, Spitalul Nigharda, Milano, Royal Infirmary Edinburgh.

În scop de autocontrol profesional susține cu succes USMLE (SUA) Step I, II, III. În anul 1996 inițiază la Spitalul Clinic Fundeni Programul de Transplant Hepatic. Primul transplant hepatic cu ficat de cadavru întreg a fost efectuat de Domnia Sa cu succes în România în anul 2000. La moment de această operație unică au beneficiat aproape 200 de cetățeni ai României.

Profesorul Irinel Popescu este obsedat de implementarea tehnicilor chirurgicale moderne, realizarea unei serii de operații în premieră națională: reintervențiile programate în peritonite; excluderea vasculară totală în chirurgia hepatică; șuntul spleno-portal distal Warren în hipertensiunea portală; pancreatectomia cefalică cu prezervarea duodenului; duodenopancreatectomia cefalică cu rezecția venei porte; rezecții hepatice laparoscopice; timectomia toracoscopică; transplant hepatic cu ficat de cadavru întreg; transplant hepatic cu ficat de cadavru împărțit; transplant de ficat „Domino”; transplant de ficat de la donator în viață (living-related), telemedicină și laparoscopie.

În aspectul valorii tehnicilor chirurgicale implementate de profesorul Irinel Popescu, realizarea cea mai importantă a Domniei Sale este introducerea transplantului de ficat în România, tehnică extrem de complexă și laborioasă. De menționat faptul că înainte de introducerea operației propriu-zise a fost necesară elaborarea unei legislații adecvate și a unui sistem național de transplant, la alcătuirea căruia a contribuit în calitate de președinte al asociației „Romtransplant”. Activitatea chirurgicală practică este îmbinată deosebit de fructuos cu cercetarea științifică, rezultatele căreia sunt publicate în peste 81 de articole și 9 monografii, printre care pot fi menționate: *Peritonitele acute* (I.Popescu, C.Vasilescu), *Chirurgia miniinvazivă. Tehnici avansate* (C.Dragomirescu, I.Popescu), *Patologia chirurgicală pentru rezidențiat – ediția II* (N.Angelescu, C.Dragomirescu, I.Popescu), *Chirurgia ficatului – I. Popescu* (sub redacția).

Pentru merite deosebite în domeniul medicinei a fost ales președinte al Societății Române de Chirurgie, al Asociației Române de Chirurgie Endoscopică (ARCE), al Asociației Române de Telemedicină și Aplicații Spațiale pentru Sănătate (ARTAS). Este membru al European Society for Organ Transplantation, al Uniunii Medicale Balcanice, al Asociației Europene de Chirurgie Endoscopică (EAES).

Datorită recunoașterii internaționale a contribuției aduse la dezvoltarea chirurgiei moderne, Dl Irinel Popescu este invitat să țină cursuri la *Național Institut of Cancer* de la Roma (2002) și la *University of Mansoura din Egipt* (2003). Este deținător al unor titluri onorifice naționale și internaționale, pentru reușite valoroase în chirurgia hepatică și în transplantul de organe a fost decorat cu Ordinul Național „Steaua României” în gradul de Mare Ofițer.

Dl Prof. Dr. Carol Stanciu, distins profesor al Universității de Medicină și Farmacie “Gr.T. Popa” din Iași, este una dintre cele mai proeminente personalități ale medicinei românești, cu realizări impunătoare în domeniul gastroenterologiei, profesor cu o înaltă ținută științifică, profesională și morală, care deține un imens și binemeritat prestigiu în lumea medicală din România și din străinătate.

S-a născut la 17 mai 1937 într-un sat din Ardeal și după studiile primare efectuate în locurile natale, a urmat cele liceale la una dintre cele mai celebre școli ale timpului - liceul “Mihai Viteazu” din Alba-Iulia, cu dascăli excepționali.

A absolvit Facultatea de Medicină de la Universitatea din Iași în anul 1963. După absolvire, a parcurs impecabil spre desăvârșire toate treptele ierarhice profesionale medicale și didactice odată cu obținerea titlului de profesor universitar în 1992.

Desăvârșirea formației sale, ca personalitate complexă, se desfășoară în cadrul Clinicii II Medicale, Spitalul “Sf. Spiridon” din Iași, având ca mentor pe prof. Constantin Strat, și apoi într-un cadru elevat și extrem de competitiv la Royal Hospital, Gastro-Intestinal Unit, Anglia, sub conducerea prof. John Bennett, personalitate cu renume mondial în domeniul gastroenterologiei.

Dl prof. Carol Stanciu a desfășurat o prodigioasă activitate didactică timp de 4 decenii, contribuind la formarea și educarea a numeroase generații de studenți, rezidenți, stagiați, absolvenți tineri, de asemenea și din Republica Moldova, la perfecționarea unui număr mare de medici specialiști și primari în cadrul cursurilor de pregătire postuniversitară, precum și la formarea și dezvoltarea cadrelor didactice ale clinicii. Ce spune însă totul sunt cele 25 de cărți publicate în domeniul învățământului universitar și postuniversitar.

Activitatea științifică a Dlui prof. Carol Stanciu este impresionantă și extrem de bogată. A publicat și comunicat în țară și în străinătate peste 400 de lucrări, inclusiv a prezentat rapoarte și comunicări științifice la conferințe internaționale, ce acoperă, practic, toate aspectele importante ale gastroenterologiei. Dar mult mai important decât numărul de lucrări științifice, publicate în cele mai prestigioase reviste de circulație internațională, sunt cele trei cercetări în premieră mondială, care i-au dus faima savantului pretutindeni. Prima se referă la descrierea complexului motor migrator după înregistrări continue timp de 24 de ore a motilității gastrointestinale la persoanele sănătoase; a doua premieră mondială ține de introducerea în practică a unei noi metode de diagnostic al bolii de reflux

gastroesofagian (înregistrarea continuă a pH-ului esofagian), care s-a dovedit ulterior a fi *standardul de aur* pentru diagnosticul acestei afecțiuni; a treia premieră vizează descrierea unei metode sigure de dilatare a stenozelor esofagiene prin folosirea dilatatoarelor în conexiune cu un fibroscop, metodă practică astăzi peste tot în lume. Prioritatea acestor cercetări este recunoscută în numeroase tratate și cărți de specialitate și în peste 2000 de articole unde au fost citate.

Urmare a acestor cercetări, Dl profesor Stanciu a fost invitat visiting- profesor la universități de renume din Tokio, Japonia; Napoli, Italia; Curitiba, Brazilia etc. și la congresele internaționale și mondiale de gastroenterologie (Los Angeles, Viena, New Orleans, Orlando, Atlanta, Amsterdam, Bangkok, Roma etc.).

Prof. dr. Carol Stanciu este președintele Societății Române de Gastroenterologie și Hepatologie și președintele Societății de Medici și Naturaliști din Iași, cea mai veche societate medicală din România. Timp de 8 ani a făcut parte din conducerea Organizației Mondiale de Gastroenterologie, probabil, cel mai important post deținut de un medic român într-o organizație medicală mondială. Prof. Carol Stanciu este editor sau face parte din comitetul de redacție la 6 reviste medicale din România și la 8 reviste medicale din străinătate.

Menționăm și numeroasele distincții și titluri onorifice ale savantului român: Doctor honoris causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” din Chișinău, al Universității „Ovidius” din Constanța, Opera Omnia, University Medal-Freiburg, Germania, Fellow of Royal College of Physicians, London. Pentru întreaga sa activitate științifică și profesională a fost ales membru al Academiei de Științe Medicale din România, al Academiei Oamenilor de Știință din România, iar în 2004 – și al Academiei Române.

În scurta sa alocațiune prof. Irinel Popescu a ținut să-și exprime părerea în calitate sa de președinte al Societății Române de Chirurgie.

...Încet-încet, însă, pe măsură ce indicațiile actului operator s-au extins, condițiile create de anestezia generală și instrumentarul chirurgical au progresat, iar rezultatele au devenit tot mai bune, o serie de specialități au căpătat statut separat: ortografia, neurochirurgia, urologia, chirurgia cardiovasculară. “Toate s-au desprins din trunchiul generos al celei ce s-a numit, și încă se mai numește “chirurgie generală”, fie în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, fie în prima jumătate a secolului XX.

Așa încât, în a doua jumătate a secolului trecut, chirurgia generală s-a identificat, mai mult sau mai puțin, cu chirurgia digestivă.

Iată însă, că pe măsură ce ne apropiam de secolul XXI și cu atât mai mult de când acesta a început, asistăm la un fenomen interesant: chirurgia esofagului, chirurgia colo-rectală, chirurgia hepato-bilio-pancreatică, chirurgia oncologică digestivă, sunt doar câteva din ramurile care încep să se contureze ca posibile specialități de sine stătătoare. Argumentele sunt cât se poate de serioase: complexitatea procedurilor chirurgicale, dotarea specifică a sălilor de operație și, în final, responsabilitatea față de prognosticul bolnavului și de rezultatul operator.

...Așadar, pe de o parte, ne îndepărtăm de trunchiul chirurgiei generale, prin apariția supraspecializărilor, pe de altă parte, însă, revenim la el, ori de câte ori este nevoie de rezolvări pluridisciplinare și de o viziune integratoare.

Se poate spune că, cel puțin în momentul de față, chirurgia generală, nu a dispărut în nici un caz. Cu toate progresele remarcabile în direcția supraspecializării, clinicile și secțiile de chirurgie generală nu au fost încă înlocuite, și nici nu se întrevide în viitorul apropiat înlocuirea lor cu clinici de chirurgie a esofagului rectală, hepato-bilio-pancreatică etc.

Rezidențiatul, atât în România și în celelalte țări europene, dar și în Statele Unite, pregătește mai întâi un chirurg de chirurgie generală, care, apoi, se supraspecializează, eventual, într-una din noile ramuri apărute.

În continuare, în semn de profundă recunoștință prof. dr. Irinel Popescu a adus mulțumiri conducerii A. Ș. a Moldovei, întregii comunități științifice medicale din republică pentru aprecierea înaltă a rezultatelor muncii sale, menționând că alegerea în calitate de Membru de Onoare al Academiei de Științe a Moldovei este o mare cinste pentru dânsul. Dl Irinel Popescu a subliniat că de datorita fiecărui specialist în medicină este să se angajeze plenar în soluționarea problemelor cu care se confruntă

medicina contemporană, a chemat la dezvoltarea cooperării savanților în domeniul medicinei de pe ambele maluri ale Prutului, în special, în ceea ce privește schimbul de experiență și pregătirea cadrelor medicale.

Prof. Carol Stanciu a rostit o alocuțiune.

Stimate Doamnă Președinte, stimați membri ai Academiei de Științe,

Onorată asistență,

Vă mărturisesc că cinstea de a mi se acorda titlul de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei mă face să găsesc cu greu cuvintele potrivite care să exprime bucuria și starea mea sufletească. Am zis stare sufletească, pentru că de suflet este vorba, despre iubire, prețuire și apropierea sufletească, valori morale supreme care mi se acordă în aceste timpuri de încordare, de neliniște, în care cuvinte ca pace și omenie sunt deseori înlocuite cu violență, dezbinare și ură. Cei care se pot bucura de asemenea momente, precum cel pe care eu îl trăiesc astăzi, sunt niște privilegiați ai soartei. Eu sunt un asemenea privilegiat.

Dacă aș fi solicitat să spun puține cuvinte despre viața mea, ceea ce trebuie să fac acum, aș răspunde că mă consider un om binecuvântat de Dumnezeu pentru că mi-a oferit destinul de a mă număra în rândul dascălilor și, mai ales, al celor care îngrijesc de sănătatea semenilor noștri.

Drumul meu a fost cel al medicinei, dar și al șanseii. Al șanseii de a lucra alături de mari personalități ale lumii universitare și medicale naționale și internaționale. Dintre acestea, care mi-au influențat definitiv viața, voi numi două, una din țară – prof Constantin Strat – și alta de peste hotare, prof. John Bennett. Primul, prof. Constantin Strat, omul iubit și stimat de generații întregi de studenți, decanul Facultății de Medicină din Iași timp de 16 ani, cel mai iubit decan al școlii de medicină ieșene, șeful clinicii medicale în timpul stagiului meu de intern, a avut rolul hotărâtor în a mă determina să urmez calea medicinei interne, cu interes deosebit într-o specialitate - gastroenterologia - aflată pe atunci la începuturile ei. A urmat apoi șansa de a lucra efectiv timp de câțiva ani alături de una dintre marile personalități ale gastroenterologiei mondiale a vremii, prof. John Bennett din Anglia, de la care am învățat ce înseamnă cercetare în medicină, ce înseamnă lucrări originale și publicarea lor în reviste de circulație internațională; urmarea a fost reușita celor trei cercetări originale, în premieră mondială.

Dar a mai fost ceva, a fost că, în viață, am avut și privilegiul de a accede spre ierarhii înalte ale profesiei, este adevărat, la început mai mult în afara hotarelor decât în țară. Dintre numeroasele onoruri care mi s-au oferit în străinătate, nu menționez decât acelea de a face parte din conducerea Organizației Mondiale de Gastroenterologie timp de 8 ani. Recunoașterea a venit apoi de mai aproape, chiar de aici, când Universitatea de Medicină și Farmacie „N Testinițeanu” mi-a acordat înalta distincție de Doctor honoris causa.

Recunoașterea a venit apoi și din țară: rector al Universității de Medicină și Farmacie din Iași timp de 12 ani, președinte al Societății de Medici și Naturaliști, președinte al Societății Române de Gastroenterologie și Hepatologie, decan al Facultății de Medicină și Director ai Institutului de Gastroenterologie și Hepatologie Iași, ca să enumerăm doar câteva.

Dar iată că acum aprecierea vine din același loc apropiat sufletului meu și poartă o încărcătură specială: pe de o parte, înaltul prestigiu al Academiei de Științe a Moldovei, iar, pe de altă parte, onestitatea acesteia de a onora un medic din România numai și numai pe baza unor merite profesionale.

Îmi exprim recunoștința pentru Academia de Științe a Moldovei și pentru cei care m-ați considerat demn de onoarea pe care mi-o faceți astăzi. Nu vă pot dărui în schimb decât sufletul meu și deosebita stimă pe care v-o port.